

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Prepelița Nicolai în numele inculpatului Bujor Gheorghe și avocatul Malanciuc Radu în numele succesorului părții vătămate Morari Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 iulie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Bujor Gheorghe Ghenadii, născut la 20 martie 1996, originar și domiciliat s. Țepilova, r-nul Soroca.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 18.07.2013 - 30.06.2014

2. instanța de apel: 30.07.2014 - 08.07.2015

3. instanța de recurs: 17.09.2015 - 24.11.2015

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 30 iunie 2014, Bujor Gheorghe Ghenadii, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 2 ani închisoare;
- art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare;
- art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, la 10 ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa - 12 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunile civile înaintate de succesorul victimei Morari Lilia și partea vătămată Pînzari Victor au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în procedură civilă.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Bujor G., în noaptea de 11 spre 12 ianuarie 2013, aflându-se în s. Țepilova, r-nul Soroca, ilegal avînd scop de profit, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor și admițînd în mod conștient survenirea acestor urmări, pe ascuns și intenționat, prin

deteriorarea cu ajutorul unei răngi metalice a lacătului de la ușă, a pătruns în magazinul ce aparține lui Pînzari V., care de asemenea este amplasat în s. Țepilova, r-nul Soroca, de unde a sustras și însușit 60 pachete de țigări „Hilton” la preț de 6,50 lei pachetul, în sumă totală de 390 lei; 20 pachete de țigări „Winston” la preț de 13 lei pachetul, în sumă totală de 260 lei; 20 pachete de țigări „Red White” la preț de 9,50 lei pachetul, în sumă totală de 190 lei; 20 pachete de țigări „Prima Lux” la preț de 9 lei pachetul, în sumă totală de 1.280 lei; 11 pachete de țigări „Bond” la preț de 10 lei pachetul, în sumă totală de 110 lei; 30 pachete de țigări „Cesterfield” la preț de 13 lei pachetul, în sumă totală de 390 lei; 20 pachete de țigări „Hilton Platinum” la preț de 9,50 lei pachetul în sumă totală de 190 lei; 10 pachete de țigări „Red White Platinum” la preț de 9,50 lei pachetul, în sumă totală de 95 lei; 35 pachete de țigări „Cosmos” la preț de 5,25 lei pachetul, în sumă totală de 183,75 lei; 8 pachete de țigări „Bond sur” la preț de 5,50 lei pachetul, în sumă totală de 44 lei; 12 pachete de țigări „Bond alb” la prețul de 5,50 lei pachetul, în sumă totală de 66 lei; 10 pachete de țigări „Bond roșu” la prețul de 5,5 lei pachetul, în sumă totală de 55 lei; 40 încărcătoare mici la preț de 4 lei unitatea, în sumă totală de 160 lei; 10 încărcătoare mijlocii la preț de 4 lei unitatea, în sumă totală de 40 lei; 6 încărcătoare la preț de 6 lei unitatea, în sumă totală de 36 lei; 24 încărcătoare pentru ceas la preț de 2 lei unitatea, în sumă totală de 48 lei; 16 încărcătoare pentru ceas la preț de 4 lei unitatea, în sumă totală de 64 lei; 5 jucării „Tetris” la preț de 25 lei unitatea, în sumă totală de 125 lei; 4 jucării „mașină” la prețul de 10 lei unitatea, în sumă totală de 40 lei; 3 cutii de vopsea pentru păr „Prestij” la preț de 25 lei cutia, în sumă totală de 75 lei; 3 seturi de cosmetică pentru femei la preț de 55 lei setul, în sumă totală de 165 lei; 2 seturi de cosmetică pentru bărbați la preț de 65 lei setul, în sumă totală de 130 lei; 2 aparate de ras „Bic” la preț de 25 lei unitatea, în sumă totală de 50 lei; 26 pachete de gume de mestecat „Dirol” și „Orbit” la preț de 5,5 lei pachetul, în sumă totală de 143 lei; 30 pachete de țigări „Doina” la preț de 5,5 lei pachetul, în sumă totală de 165 lei; 12 pachete de cărți de joc la preț de 5 lei pachetul, în sumă totală de 60 lei; 6 sticle de bere cu volumul de 2,5 litri la preț de 32 lei sticla, în sumă totală de 192 lei; o sticlă de rachiu „Hlebnîi dar” la preț de 63 lei; o sticlă de rachiu „Gospodar” la prețul de 51 lei sticla; o sticlă de „Brandy” la preț de 55 lei; 20 mingi de tenis de masă la preț de 2 lei mingea, în sumă totală de 40 lei; 3 cartele de reîncărcare de la Compania „Orange” la preț de 100 lei fiecare, în sumă totală de 300 lei; 4 cutii de peste pentru spălat dinții la preț de 10 lei unitatea, în sumă totală de 40 lei, în acest mod cauzându-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 4.195, 75 lei.

Tot el, în noaptea de 23 spre 24 februarie 2013, aflându-se în s. Țepilova, r-l Soroca, împreună cu Grosu Andrei și Morari Dorin, prin înțelegere prealabilă cu ultimii, avînd scop de profit, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor și admițînd în mod conștient survenirea acestor urmări, pe ascuns și intenționat au pătruns în magazinul ce aparține lui Pînzari V., amplasat în s. Țepilova, r-nul Soroca, de unde au sustras și însușit 148 brichete în sumă totală de 540 lei, 10 pachete de dimensiuni mici cu chipsuri „Lays” în sumă totală de 60 lei, 15 pachete mari de chipsuri „Lays” în sumă totală de 195 lei, 10 pachete de nucușoare în sumă totală de 50 lei, 30 pachete de pesmeți „tri corocichi” în sumă

totală de 180 lei, 3 sticle cu volumul de 0,5 litri de rachiu „Nemiroff” în sumă totală de 198 lei, 5 sticle cu volumul de 0,5 litri de rachiu „Secărica” în sumă totală de 275 lei, 20 pachete de țigări „Hilton” în sumă totală de 130 lei, 10 pachete de țigări „Luky Strike” în sumă totală de 130 lei, 10 pachete de țigări „Bond” în sumă totală de 100 lei, 10 pachete de țigări „Red White” în sumă totală de 80 lei, 10 pachete de țigări „Prima Lux” în sumă totală de 90 lei, 10 pachete de țigări „Winston” în sumă totală de 130 lei, 17 cutii de suc „Sadacioc” cu volumul de 0,3 litri în sumă totală de 102 lei, 24 ciocolate „Bambu” în sumă totală de 84 lei și 20 pachete „Mivina” în sumă totală de 60 lei, în acest mod cauzându-i părții vătămate Pînzari V. pagubă materială considerabilă în sumă totală de 2.404 lei.

Tot el, în seara de 05 spre 06 aprilie 2013, aflându-se la casa de cultură din s. Țepilova, r-nul Soroca, fiind în stare de ebrietate și având scop de profit, intenționat și fără a fi observat de careva persoane, a pătruns în gospodăria lui Pînzari V. din s. Țepilova, r-l Soroca, unde din spatele casei a luat o bucată de fier cu lungimea de aproximativ 40 cm cu ajutorul căreia a deteriorat lacătul de la ușa magazinului ce aparține lui Pînzari V., amplasat în aceeași gospodărie și pătrunzând în el, de pe un raft a sustras 3 pachete de gume de mestecat „Orbit” la preț de 5,5 lei pachetul, în sumă totală de 16,5 lei, un pachet de țigări și 10 lei care se aflau pe aparatul de casă. După aceasta, dintr-un caiet care se afla pe unul din rafturi, Bujor G., a sustras 750 lei, în acest mod cauzându-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 776,5 lei.

În total, prin acțiunile sale de sustragere Bujor G. a cauzat părții vătămate o daună materială în sumă totală de 7.376,25 lei.

Tot în seara de 05 spre 06 aprilie 2013, Bujor G., aflându-se în magazinul ce aparține lui Pînzari V., amplasat în s. Țepilova, r-nul Soroca și urmărind scopul de a ascunde urmele comiterii infracțiunii de furt mai sus indicată, a luat o cârpă de jos, a stropit-o cu parfum, după care cu ajutorul unei brichete, ce a luat-o de pe unul din rafturile magazinului i-a dat foc și a aruncat-o la podea lângă o sobă improvizată. După ce a aruncat cârpa ce ardea la podea, Bujor G. a ieșit din magazin și a fugit, lăsând intenționat ca bunurile din magazin să se aprindă. În rezultatul acțiunilor infracționale ale ultimului, magazinul ce aparține lui Pînzari V. a ars în întregime, în acest mod fiind distruse toate bunurile din el, prin ce i-a fost cauzată părții vătămate o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 200.000 lei. Potrivit actului de constatare a incendiului din 04 iunie 2013 s-a constatat că cauza probabilă de producere a incendiului o constituie incendierea intenționată.

Tot el, în seara de 21 aprilie 2013, aflându-se în gospodăria lui Moraru Vasile, a. n. 11.03.1981, care este amplasată în s. Țepilova, r-nul Soroca, pe fonul unui conflict cu ultimul, având scop de a-l omorî, intenționat și cu o deosebită cruzime, i-a aplicat lui Moraru V. o lovitură cu fierul de călcat în regiunea capului, după care cu ajutorul unei șurubelnițe ce se afla pe masa de lângă fereastră i-a aplicat multiple lovituri în regiunea spatelui. După aceasta, Bujor G. cu ajutorul unui cuțit i-a aplicat lui Moraru V. câteva lovituri în regiunea abdomenului, precum și l-a tăiat pe acesta în regiunea gâtului, după care l-a înfipt încă o dată în regiunea abdomenului, în rezultatul cărui

fapt Moraru V. a decedat la locul comiterii infracțiunii, fiind depistat la 23 aprilie 2013.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a calificat *de drept* faptele inculpatului Bujor G., în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și anume –*furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, în baza art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal și anume - *distrugerea intenționată a bunurilor, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari, săvârșită prin incendiere* și în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal și anume – *omul unei persoane, săvârșit cu deosebită cruzime*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Avocatul Malanciuc R. în numele succesoriului părții vătămate Morari L., prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă și numirea unei pedepse mai aspre inculpatului.

În motivarea apelului a invocat că:

- vina lui Bujor G. este demonstrată în totalitate prin cumulul de probe obținute atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești;

- la data de 23 aprilie 2013 fiind interogat ca bănuț pentru omorul lui Moraru V., inculpatul a recunoscut vina pe deplin și a relatat cu amănunte circumstanțele săvârșirii crimei, iar la data de 05 iulie 2013 fiind interogat în calitate de învinuit, nu a recunoscut vina în totalitate, menționând că la 23 aprilie 2013 a fost maltratată de către colaboratorii poliției, ceea ce consideră că nu este demonstrat prin careva probe, deoarece acest fapt fost examinat de către procuratură, fiind emisă ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale;

- declarațiile date de către inculpatul Bujor G. în calitate de bănuț au fost veridice deoarece au coincis în întregime cu procesul-verbal de cercetare la fața locului și foto tabelul anexat la materialele cauzei penale;

- instanța de apel urmează să ia în considerație modul de comitere a infracțiunii cu o deosebită cruzime fiind aplicată de către inculpat 22 de tăieturi-înțepături, toate fiind vitale care în ansamblu au determinat decesul lui Moraru V., ceea ce determină pericolul social sporit al inculpatului, care fiind la o vîrstă minoră a comis o astfel de infracțiune;

- versiunile inculpatului referitor la comiterea infracțiunilor incriminate reprezintă o modalitate de evitare a răspunderii penale;

- nu este de acord cu faptul că acțiunea civilă nu a fost admisă pe deplin, deoarece în ședințele de judecată au fost justificate documentar toate cheltuielile suportate de către succesoriul părții vătămate Morari L., care a considerat că despăgubirea morală în mărime de 500.000 lei va fi una echitabilă, iar despăgubirile materiale în mărime de 80.000 lei sunt cheltuielile pentru înmormîntarea fratelui său Moraru V.

3.2 Avocatul Dorogan N. în numele inculpatului prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea condamnării lui Bujor G. în comiterea infracțiunilor

prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) și art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, deoarece nu le-a săvârșit, cu rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri mai blânde.

În motivarea apelului a invocat că:

- nu au fost corect încadrate acțiunile inculpatului Bujor G. în baza art. 145 alin. (2) lit. j) și art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, deoarece nu a comis aceste infracțiuni, iar pedeapsa stabilită este prea aspră;

- este de acord cu calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, însă solicită ca la aplicarea mărării și măsurii de pedeapsă de a fi luat în considerație faptul că Bujor G. a comis infracțiunea fiind minor, a crescut într-o familie vulnerabilă, fiind practic abandonat de părinți, iar scopul comiterii infracțiunii fiind însușirea produselor alimentare, de asemenea ultimul s-a căit sincer, a participat activ la efectuarea acțiunilor de urmărire penală pe acest episod, anterior nu a fost condamnat, din care motiv consideră că urmează a-i fi aplicată o pedeapsă mai blândă;

- referitor la învinuirea adusă în baza art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, menționează că reieșind din probele acumulate la cauza penală, organele abilitate nu au argumentat integral condițiile de inițiere a incendiului și solicită excluderea acestui articol din învinuirea adusă lui Bujor G. Totodată, ultimul a declarat faptul că nu a avut intenția de a incendia magazinul, dar în momentul când comitea furtul din magazin, a auzit voci și pași care se îndreptau spre locul unde se afla, astfel a incendiat o cârpă numai cu intenția de a sustrage atenția celor ce veneau spre el, pentru a se putea ascunde, însă, nu de la bucata de cârpă s-a produs incendiul total al magazinului;

- solicită reîncadrarea acțiunilor inculpatului de la art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal la art. 151 alin. (4) Cod penal, deoarece Bujor G. la momentul comiterii crimei era minor, cu o capacitate fizică cu mult mai mică în raport cu victima, care era un bărbat cu 14 ani mai mare, muncitor la construcții peste hotarele țării și fizic nu putea fi omorât de minorul Bujor G., fapt ce a fost pus la îndoială și de rudele decedatului pe tot parcursul examinării cauzei;

- conflictul între victima Moraru V. cu alte 4 persoane s-a inițiat anterior în casa rudelor sale, Lipa V., din s. Țepilova, r-nul Soroca, unde au consumat băuturi alcoolice. În casa lui Lipa V., partea vătămată în urma consumului băuturilor alcoolice, a inițiat un scandal împotriva lui Lipa I., ce a urmat cu bătaie între ei, astfel Bujor G. fiind prezent și fiind unicul minor între ei, a acționat în sensul de a le curma acțiunile violente. În acest moment o picătură de sânge a căzut pe încălțăminte ultimului ce a fost indicată de acuzatorul de stat ca probă fără a fi verificată proveniența;

- Bujor G. nu putea avea motiv de a-l omorî pe Moraru V. așa cum între ei este o diferență de vîrstă și de dezvoltare fizică, aceștia anterior nu s-au cunoscut, deoarece Moraru V. era plecat de mai mulți ani în Portugalia la muncă, careva relații sau pretenții unul față de altul nu au avut. Astfel, Moraru V. era mai puternic decît Bujor G. și motivul acuzării precum că Moraru V. era în imposibilitatea de a se apăra fiind beat, nu poate fi luat în considerație, deoarece și Bujor G. era în stare de ebrietate;

- la locul infracțiunii și pe toate obiectele ridicate de la locul infracțiunii nu au fost depistate careva urme ce ar indica la Bujor G. că ar fi comis infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, iar alte probe care ar indica direct sau indirect la Bujor G. îndreptate spre omorul cu o deosebită cruzime a lui Moraru V. nu au fost prezentate în fața instanței;

- la momentul reținerii și interogării lui Bujor G. nu i-a fost explicat dreptul de a refuza de a face declarații și de a participa la reconstituirea faptelor la locul infracțiunii, de asemenea a fost tratat inuman, fiind de o vîrstă minoră, avînd o situație materială precară, fiind asistat necalitativ de un apărător numit din oficiu și fiind atrasă în calitate de reprezentant legal doar bunica lui, care nu avea la moment calitate procesuală, deoarece la locul de trai era tatăl lui, care din motive necunoscute nu a fost atras ca reprezentant legal al bănuitului minor;

- un grup de colaboratori de poliție, au acționat cu presiune psihologică asupra minorului reținut, impunîndu-l într-o situație necunoscută pentru el, căpătînd astfel recunoașterea vinei, dar excluzînd total cercetarea faptelor reale a acestei crime comise cu o deosebită cruzime, pe care de fapt minorul Bujor G. nici nu a avut posibilitatea s-o comită de unul singur;

- la locul infracțiunii au fost ridicate mai multe obiecte în calitate de arme ale infracțiunii cum ar fi: un fier electric de călcat, o furculiță, o șurubelniță și două cuțite, însă pe aceste arme careva urme biologice ce ar confirma faptul că anume Bujor G. le-a lăsat nu au fost depistate și nici nu s-au întreprins careva măsuri legale de a depista aceste urme și proveniența lor;

- conform procesului-verbal de examinare a locului infracțiunii, s-au constatat mai multe versiuni de comitere a infracțiunii menționate, una din versiuni fiind comiterea infracțiunii cu scop de tîlhărie, iar altă versiune fiind comiterea infracțiunii de către mai multe persoane;

- din rezultatele expertizei medico-legale a cadavrului lui Moraru V., au avut loc mai multe lovituri cu obiecte tăioase, fiecare fiind produse cu o forță puternică, astfel nu este logică acuzarea precum că toate aceste lovituri le-a produs Bujor G.

3.3. Inculpatul Bujor G. prin care a solicitat casarea acesteia, cu transmiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea apelului a invocat că:

- la momentul comiterii infracțiunii incriminate era minor, iar în cadrul audierii inițiale nu a fost asigurat cu apărător și pedagog;

- la Inspectoratul de poliție Soroca a fost maltratat pentru a recunoaște fapta comisă și pentru a da declarații împotriva sa, iar la rugămintea de a i se oferi un medic, inspectorii nu au reacționat nici într-un mod, astfel consideră că dosarul a fost fabricat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 iulie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectîndu-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței,

utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a notat că constatarea vinovăției lui Bujor G. în comiterea infracțiunilor imputate se bazează pe declarațiile inculpatului, a succesorului victimei Morari L., părții vătămate Pînzari V., martorilor Bujor E., Pînzari R., Grosu D., Bordian G., Lipa V., Mihalcean V., Bagrin R., Luța I., Rusu N., Pripășneac V., Morari D., Morari C. și prin materialele cauzei și anume: procesul-verbal de cercetare la fața locului din data de 23.04.2013; procesul-verbal de percheziție din data de 23.04.2013; raportul de expertiză medico-legală nr. 111 „A” din data de 04.06.2013; raportul de expertiză medico-legală nr. 179 din data de 20.05.2013; raportul de expertiză medico-legală nr. 583 din data de 07.06.2013.

În opinia instanței de apel prima instanță corect a pus la baza sentinței de condamnare probele administrate și cercetate în ședința instanței de judecată, a stabilit starea de fapt și just a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului se încadrează în baza art. art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), 197 alin. (2) lit. a) și art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal.

La fel, instanța de apel a stabilit că prima instanță corect a apreciat măsura de pedeapsă aplicată inculpatului, ținând cont de circumstanțele cauzei, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor săvârșite, de persoana celui vinovat, care anterior nu a fost judecat, însă care prin acțiunile sale a comis o infracțiune mai puțin gravă, una gravă și una excepțional de gravă. De asemenea, s-a luat în considerație și faptul că inculpatul se caracterizează negativ, iar ca o circumstanță atenuantă a fost considerată comiterea infracțiunilor de către un minor.

Instanța de apel a considerat că pedeapsa stabilită inculpatului Bujor G. sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, este echitabilă faptelor infracționale săvârșite, este în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, iar careva temeieri de casare a sentinței în latura pedepsei nefiind stabilite.

În viziunea instanței de apel, nu poate fi reținut dezacordul invocat de avocatul succesorului părții vătămate privind blîndețea pedepsei aplicate lui Bujor G., luînd în considerație că la momentul comiterii infracțiunilor acesta era minor, iar conform art. 70 alin. (4) Cod penal, la stabilirea pedepsei definitive în caz de concurs de infracțiuni, pedeapsa închisorii nu poate depăși 25 de ani pentru adulți și 12 ani și 6 luni pentru minori.

Referitor la cerința privind admiterea acțiunii civile, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a concluzionat despre necesitatea admiterii în principiu a acesteia, deoarece la materialele cauzei lipsesc probe ce ar confirma cuantumul prejudiciilor solicitate.

Ce ține de motivul invocat în apelul avocatului Dorogan N. în numele inculpatului, precum că acesta a incendiat cîrpa pentru a sustrage atenția persoanei care a intrat în magazin, instanța de apel l-a considerat declarativ, deoarece prin totalitatea probelor cercetate se confirmă contrariul.

De asemenea, instanța de apel a constatat că nu poate fi reținut nici motivul invocat de avocatul Dorogan N., ce ține de reîncadrarea acțiunilor inculpatului Bujor

G. din prevederile art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal în prevederile art. 151 alin. (4) Cod penal, deoarece prin probele cercetate în ședința de judecată se confirmă comiterea infracțiunii de omor cu deosebită cruzime. Astfel, despre intenția acestuia de a comite anume infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal vorbește multitudinea loviturilor aplicate în organele de importanță vitală.

Totodată, instanța de apel a considerat că, nu poate fi reținut nici motivul invocat precum că inculpatul nu a fost asigurat cu pedagog și psiholog și că nu i-au fost explicate drepturile, deoarece la audierea acestuia a fost asigurată prezența pedagogului, care a semnat procesele-verbale de audiere. La fel, la audierea lui Bujor G. a fost prezent și reprezentantul legal Bujor G., care este tatăl inculpatului și nu bunica sa după cum indică avocatul în apel, totodată fiindu-i înmînat procesul-verbal de comunicare a drepturilor semnat de reprezentantul legal.

Cu referire la motivul invocat privind maltratarea lui Bujor G., instanța de apel a menționat că nu poate fi reținut, pe motiv că acest fapt a fost verificat și a fost emisă ordonanța din 15 iulie 2013, privind refuzul în începerea urmăririi penale, deoarece nu există faptul infracțiunii, cu clasarea procesului penal. La fel, în momentul audierii lui Bujor G. în calitate de bănuț și ulterior în calitate de învinuit, ultimul personal a indicat că nu a fost influențat și bătut de nimeni, aceste procese-verbale fiind semnate și de reprezentantul legal.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

6.1 Avocatul Malanciuc R. în numele succesorului părții vătămate Morari L., prin care solicită casarea parțială a acesteia în latura civilă, cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă că:

- apreciază critic concluzia instanței de apel precum că la materialele cauzei lipsesc probe ce ar demonstra quantumul prejudiciilor solicitate, deoarece în cadrul ședințelor de judecată Morari L. a declarat cheltuielile pe care le-a suportat la sosirea în Republica Moldova a familiei sale, cât și pentru înmormântare conform tradițiilor moldovenești, de asemenea au fost examinate biletele electronice de avion în care sunt indicate data și ora sosirii în Republica Moldova de către Morari L. cu fiica ei și Morari M., atât la momentul înmormântării lui Moraru V., cât și sosirea în Republica Moldova la ședințele de judecată la care Morari L. a fost citată;

- Morari L., s-a expus în cadrul ședințelor de judecată despre durerea sufletească în vederea uciderii fratelui ei, sentimentele fiind exprimate involuntar în cadrul depunerii declarațiilor în ședința de judecată, considerînd că despăgubirea morală în mărime de 500.000 lei, va fi una echitabilă, de asemenea a solicitat și încasarea pagubelor materiale în mărime de 80.000 lei, ca cheltuieli pentru înmormântarea fratelui ei;

- în hotărârile instanțelor de fond a fost admisă o eroare gravă de fapt, ce a afectat soluția instanțelor, deoarece succesorul părții vătămate Morari L. a prezentat atât biletele electronice de avion în care sunt indicate data și ora sosirii în Republica Moldova de către aceasta cu fiica ei și fratele Morari M., atât la momentul înmormântării lui, cât și sosirea în Republica Moldova pentru prezentarea la ședințele de judecată la care Morari L. a fost citată, prin urmare nu a fost tergiversată

examinarea cauzei penale. Mai mult ca atât, au fost demonstrate cheltuielile pentru înmormântare conform tradițiilor moldovenești.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.2 Avocatul Prepelița N. în numele inculpatului prin care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă că la examinarea cauzei în instanța de apel, nu au fost luate în considerație toate motivele invocate în cererea de apel declarată de avocatul Dorogan N. în numele inculpatului, cauza fiind examinată superficial, respectiv instanța nu s-a pronunțat în privința tuturor motivelor invocate în apel și anume:

- în cererea de apel a fost invocat faptul că pe capătul de învinuire a lui Bujor G. în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră, deoarece fapta a fost comisă de inculpat în scopul însușirii produselor alimentare, fiind minor și din familie vulnerabilă, mai mult ca atât, ultimul s-a căit sincer, a participat activ la efectuarea acțiunilor de urmărire penală pe acest episod, anterior nu a fost condamnat, astfel fiind solicitată aplicarea unei pedepse mai blânde, instanța i-a stabilit pedeapsa cea mai aspră - 2 ani închisoare, fără a fi luate în considerație toate circumstanțele comiterii infracțiunii, motivele și scopul acesteia;

- referitor la învinuirea adusă lui Bujor G. în baza art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, organele abilitate nu au argumentat integral condițiile de inițiere a incendiului, astfel inculpatul nu a avut intenția de a incendia magazinul, dar în momentul când comitea furtul, a auzit o voce și pași care se îndreptau spre el, astfel a incendiat cârpa pentru a le sustrage atenția și a se putea ascunde, însă nu de la bucata de cârpă s-a produs incendiul total al magazinului, astfel, instanța de apel nu s-a expus asupra solicitării privind excluderea din învinuirea adusă lui Bujor G. art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal;

- instanța de apel nu s-a expus asupra reîncadrării acțiunilor inculpatului de la art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal la art. 151 alin. (4) Cod penal, astfel Bujor G. la momentul comiterii crimei era minor, cu o capacitate și dezvoltare fizică cu mult mai mică decât victima, între ei fiind o diferență de vârstă, anterior nu s-au cunoscut, careva relații sau pretenții unul față de altul nu au avut, astfel inculpatul nu putea avea motiv de a-l omorî, iar motivul acuzării precum că Moraru V. era în imposibilitatea de a se apăra fiind beat, nu poate fi luat în considerație, deoarece și Bujor G. era în stare de ebrietate;

- pe toate obiectele ridicate de la locul infracțiunii nu au fost depistate careva urme biologice ce ar confirma faptul că anume Bujor G. le-a lăsat, de asemenea nu s-au întreprins careva măsuri legale de a depista aceste urme și proveniența lor, toate probele acuzatorului de stat, bazându-se doar pe depozițiile lui Bujor G. în calitate de bănuit, învinuit și inculpat, iar alte probe ce ar indica direct sau indirect la acțiunile ultimului îndreptate spre omorul cu o deosebită cruzime a lui Moraru V. nu au fost prezentate instanței;

- la momentul reținerii și interogării lui Bujor G. nu i-a fost explicat dreptul de a se refuza de a da declarații și de a participa la reconstituirea faptelor la locul infracțiunii, fiind tratat inuman, avînd o vîrstă minoră și o situație materială precară;

- conform procesului-verbal de examinare a locului infracțiunii, s-au constatat mai multe versiuni de comitere a infracțiunii menționate și anume comiterea infracțiunii cu scop de tîlhărie, iar altă versiune fiind comiterea infracțiunii de către mai multe persoane, astfel consideră mai credibilă versiunea indicată de Bujor G. expusă în apărarea sa, precum că infracțiunea a fost comisă de un grup de mai multe persoane care aveau scopul de a însuși presupușii bani aduși de Moraru V. din străinătate;

- nu este logică acuzarea că toate loviturile depistate la victimă au fost produse de Bujor G. de unul singur, fiind aplicate cu diferite obiecte și întru-un număr foarte mare, deoarece inculpatul nu putea aplica concomitent lovituri cu șurubelnița, cuțitele, furculița, fierul de călcat, fiind fizic în imposibilitate de a le efectua;

- în fața instanței de apel, inculpatul Bujor G. nu a susținut declarațiile date în prima instanță, pe care și s-a bazat de fapt sentința de condamnare, însă necățînd la acest fapt instanța de apel a menținut fără modificări soluția adoptată de aceasta.

În drept, autorul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate de către avocatul Prepelița N. în numele inculpatului și avocatul Malanciuc R. în numele succesoriului părții vătămate, solicitînd respingerea acestora ca inadmisibile, indicînd că recurenții potrivit art. 430 Cod de procedură penală sunt obligați să-și motiveze cerințele înaintate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză, și care este eroarea de drept ce duce la casarea hotărîrii. Din textul recursului declarat de către apărătorul inculpatului, acesta nu indică nici un argument în susținerea poziției sale, ce ar confirma că nu a comis infracțiunea imputată sau că faptei săvîrșite de inculpat i s-a dat o încadrare juridică greșită. Analiza probelor administrate și examinate în ședința de judecată demonstrează că concluzia instanței de apel privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal și încadrarea acțiunilor acestuia în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal ca fiind corectă și întemeiată. Ce ține de recursul avocatului Malanciuc R. consideră că acesta urmează să se adreseze în instanța de judecată în ordine civilă.

8. Judecînd recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că recursul ordinar declarat de către avocatul Prepelița N. în numele inculpatului urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul ordinar declarat de către avocatul Malanciuc R. în numele succesoriului părții vătămate Morari L., urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

8.1 Referitor la recursul declarat de avocatul Prepelița Nicolai în numele inculpatului Bujor Gheorghe.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Din conținutul recursului declarat de către apărătorul inculpatului rezultă că acesta invocă temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Totodată, din conținutul recursului declarat, Colegiul atestă că, avocatul Prepelița N. pe lângă temeiurile de recurs invocate, critică pedeapsa aplicată inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, solicitând a-i fi stabilită o pedeapsă mai blândă. Deci, în astfel de împrejurări, instanța de recurs consideră că, de fapt apărătorul, Prepelița N., în recursul său, semnalează și temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Astfel, din textul recursului se reține invocarea temeiurilor pentru recurs prevăzute la pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Așadar, instanța de recurs analizând argumentele invocate de către apărător în recursul său remarcă că acestea au format obiect de studiu la judecarea cauzei în instanța de apel, deoarece sunt identice cu cele formulate în apel.

De asemenea, întru susținerea poziției sale, instanța de recurs remarcă prevederile art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, unde este prevăzut că, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

În conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

La fel, Colegiul menționează că, fiecare probă, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

În argumentarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul a invocat că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume:

- referitor la învinuirea adusă lui Bujor G. în baza art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, *organele abilitate nu au argumentat integral condițiile de inițiere a incendiului, astfel*

inculpatul nu a avut intenția de a incendia magazinul, dar în momentul când comitea furtul, a auzit o voce și pași care se îndreptau spre el, astfel a incendiat cârpa pentru a le sustrage atenția și a se putea ascunde, însă nu de la bucata de cârpă s-a produs incendiul total al magazinului, astfel, instanța de apel nu s-a expus asupra solicitării privind excluderea din învinuirea adusă lui Bujor G. art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal;

- asupra reîncadrării acțiunilor inculpatului de la art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal la art. 151 alin. (4) Cod penal, astfel Bujor G. la momentul comiterii crimei era minor, cu o capacitate și dezvoltare fizică cu mult mai mică decât victima, între ei fiind o diferență de vîrstă, anterior nu s-au cunoscut, careva relații sau pretenții unul față de altul nu au avut, astfel inculpatul nu putea avea motiv de a-l omorî, iar motivul acuzării precum că Moraru V. era în imposibilitatea de a se apăra fiind beat, nu poate fi luat în considerație, deoarece și Bujor G. era în stare de ebrietate;

- referitor la faptul că pe toate obiectele ridicate de la locul infracțiunii nu au fost depistate careva urme biologice ce ar confirma faptul că anume Bujor G. le-a lăsat, de asemenea nu s-au întreprins careva măsuri legale de a depista aceste urme și proveniența lor, toate probele acuzatorului de stat, bazîndu-se doar pe depozițiile lui Bujor G. în calitate de bănuit, învinuit și inculpat, iar alte probe ce ar indica direct sau indirect la acțiunile ultimului îndreptate spre omorul cu o deosebită cruzime a lui Moraru V. nu au fost prezentate instanței;

- la momentul reținerii și interogării lui Bujor G. nu i-a fost explicat dreptul de a se refuza de a da declarații și de a participa la reconstituirea faptelor la locul infracțiunii, fiind tratat inuman, avînd o vîrstă minoră și o situație materială precară;

- conform procesului-verbal de examinare a locului infracțiunii, s-au constatat mai multe versiuni de comitere a infracțiunii menționate și anume comiterea infracțiunii cu scop de tâlhărie, iar altă versiune fiind comiterea infracțiunii de către mai multe persoane, astfel consideră mai credibilă versiunea indicată de Bujor G. expusă în apărarea sa, precum că infracțiunea a fost comisă de un grup de mai multe persoane care aveau scopul de a însuși presupușii bani aduși de Moraru V. din străinătate;

- nu este logică acuzarea că toate loviturile depistate la victimă au fost produse de Bujor G. de unul singur, fiind aplicate cu diferite obiecte și întru-un număr foarte mare, deoarece inculpatul nu putea aplica concomitent lovituri cu șurubelnița, cuțitele, furculița, fierul de călcat, fiind fizic în imposibilitate de a le efectua;

- în fața instanței de apel, inculpatul Bujor G. nu a susținut declarațiile date în prima instanță, pe care și s-a bazat de fapt sentința de condamnare, însă necătînd la acest fapt instanța de apel a menținut fără modificări soluția adoptată de aceasta.

Însă, instanța de recurs, analizînd textul deciziei atacate constată că, temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzînd și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. Din textul deciziei recurate se constată că instanța de apel, a cercetat toate probele prezentate, apreciindu-le din punct de vedere al

pertinenței, concludenței și utilității acestora și care în ansamblul lor, au confirmat corectitudinea condamnării inculpatului pentru săvârșirea infracțiunilor imputate.

Totodată, autorul recursului, de fapt, nu aduce careva argumente noi, ce ar combate concluzia instanțelor de judecată, iar instanța de apel respectând prevederile legale stipulate la art. 414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat motivat asupra argumentelor esențiale invocate în apel.

Ce ține de critica recurentului, referitor la învinuirea adusă lui Bujor G. în baza art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, precum că organele abilitate nu au argumentat integral condițiile de inițiere a incendiului, astfel inculpatul nu a avut intenția de a incendia magazinul, dar în momentul când comitea furtul, a auzit o voce și pași care se îndreptau spre el, astfel a incendiat cârpa pentru a le sustrage atenția și a se putea ascunde, însă nu de la bucata de cârpă s-a produs incendiul total al magazinului, astfel, instanța de apel nu s-a expus asupra solicitării privind excluderea din învinuirea adusă lui Bujor G. art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, Colegiul, o consideră neîntemeiată. Acest argument a constituit obiect de studiu în instanța de apel (f.d. 31 v. 4), de asemenea asupra acestui fapt s-a expus motivat și prima instanță în hotărârea sa (f.d. 196 v. 3), care a fost menținută prin decizia instanței de apel și care a indicat că *„latura subiectivă presupune existența intenției directe și a celei indirecte. Scopul și motivul nu are relevanță pentru calificarea infracțiunii conform componenței de bază a acestei infracțiuni.... în cazul dat inculpatul dând foc la o cârpă și aruncând-o pe una din tejghelele magazinului, își dădea bine seama de acțiunile lui, dorind să producă incendiu în urma căruia se vor șterge urmele infracțiunii și tot odată în urma incendierii el va avea posibilitatea să fugă de la locul faptei”*.

La acest capitol, instanța de recurs mai reține faptul că condițiile de inițiere a incendiului le-a stabilit organul de urmărire penală, ținând cont de cumulul de probe acumulate în cauză, astfel conform actului de constatare a incendiului din 06 aprilie 2013 (f.d. 78 v. 1) este clar indicat că cauza probabilă de producere a incendiului este incendierea intenționată, iar persoana vinovată este Bujor G. Conform procesului-verbal de cercetare la fața locului din 06 aprilie 2013, prin care a fost cercetat magazinul ce aparține lui Pînzari V., s-a constatat că acesta a ars în întregime (f.d. 77 v. 1), conform procesului-verbal de cercetare la fața locului din 06 aprilie 2013, a fost supusă cercetării o brichetă de culoare roșie prezentată benevol de Bujor G. și cu care din spusele ultimului a fost dat foc magazinului ce aparține lui Pînzari V. De asemenea, conform procesului-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 10 aprilie 2013 cu tabelul fotografic anexat, se constată că în cadrul acestei acțiuni Bujor G. a arătat modul în care a pătruns în magazinul ce aparține lui Pînzari V. la data de 5 spre 6 aprilie 2013, locul de unde a luat banii și bricheta, precum și modul în care a dat foc magazinului și ușa pe care a intrat și a ieșit din magazin (f.d. 116-121 v. 1). Astfel, rezumând în ansamblu probele administrate, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului, Bujor G., în săvârșirea acțiunilor prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Referitor la argumentele recurentului precum că, instanța de apel nu s-a expus asupra reîncadrării acțiunilor inculpatului de la art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal la art. 151 alin. (4) Cod penal, astfel Bujor G. la momentul comiterii crimei era minor, cu

o capacitate și dezvoltare fizică cu mult mai mică decât victima, între ei fiind o diferență de vîrstă, anterior nu s-au cunoscut, careva relații sau pretenții unul față de altul nu au avut, astfel inculpatul nu putea avea motiv de a-l omorî, iar motivul acuzării precum că Moraru V. era în imposibilitate de a se apăra fiind beat, nu poate fi luat în considerație, deoarece și Bujor G. era în stare de ebrietate, în viziunea instanței de recurs sunt nefondate. Prin urmare, analizînd textual decizia instanței de apel, la motivarea soluției adoptate în modul expus în textul deciziei, Colegiul consideră că această instanță în urma analizei conglomeratului de probe administrate, la caz, a respins motivat argumentele invocate în acest sens, indicînd că *„Nu poate fi reținut nici motivul invocat de avocatul Dorogan N., ce ține de reîncadrarea acțiunilor inculpatului Bujor G. din prevederile art. 145 alin.(2) lit. j) Cod penal în prevederile art. 151 alin.(4) Cod penal, deoarece prin probele cercetate în ședința de judecată se confirmă comiterea infracțiunii de omor cu deosebită cruzime. Astfel, despre intenția acestuia de a comite anume infracțiunea prevăzută de art. 145 alin.(2) lit. j) Cod penal, vorbește multitudinea loviturilor aplicate în organele de importanță vitală.”*, astfel, în consecință prezumîndu-se netemeinicia reîncadrării acțiunilor inculpatului de la art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal la art. 151 alin. (4) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs menționează că apărătorul atît în apel cît și în recurs aduce argumente privind nevinovăția inculpatului de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, dar totodată solicită reîncadrarea acțiunilor inculpatului de la art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal la art. 151 alin. (4) Cod penal. Respectiv, este alogică solicitarea, deoarece în asemenea abordare se subînțelege că totuși inculpatul a săvîrșit o careva infracțiune, însă aceasta nu a fost încadrată juridic corect.

Subsidiar la argumentele apărătorului prin prisma invocării motivului de nevinovăție a inculpatului de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal și anume precum că Bujor G. la momentul comiterii crimei era minor, cu o capacitate și dezvoltare fizică cu mult mai mică decât victima, între ei fiind o diferență de vîrstă, anterior nu s-au cunoscut, careva relații sau pretenții unul față de altul nu au avut, astfel inculpatul nu putea avea motiv de a-l omorî, iar motivul acuzării precum că Moraru V. era în imposibilitate de a se apăra fiind beat, nu poate fi luat în considerație, deoarece și Bujor G. era în stare de ebrietate, Colegiul reține că aceste constatări nu-l pot scuti pe inculpat de învinuirea ce i se aduce deoarece comiterea omorului de către Bujor G. cu o deosebită cruzime se confirmă prin:

- declarațiile acestuia din data de 23 aprilie 2013, date la audierea în calitate de bănuît (f.d. 130-132 v. 2), în care a recunoscut vina integral;

- procesul verbal de verificare a declarațiilor bănuîtului la locul comiterii infracțiunii din 23 aprilie 2013, în care ultimul a descris și arătat detaliat circumstanțele în care a comis omorul lui Moraru V., de asemenea a arătat și dulapul de unde Moraru V. a luat un ștergar și s-a legat la gît (f.d. 134-143 v. 2) ;

- raportul de expertiză medico-legală nr. 111 „A” din 04 iunie 2013, prin care s-a constatat că toate leziunile corporale depistate la Moraru V., au caracter vital, s-au produs imediat înainte de moarte sau în timpul instalării ei și se califică drept

vătămare corporală gravă, care a pus în primejdie viața, iar în cazul de față au produs moartea (f.d. 75-76 v. 2);

- declarațiile specialistului, medicul legist Rusu N., care prin depozițiile sale a confirmat depozițiile lui Bujor G. date la audierea în calitate de bănuț și anume în cadrul verificării declarațiilor acestuia la locul comiterii crimei, ambii descriind aceeași poziție în care s-ar fi putut afla decedatul în timpul cauzării leziunilor pe spate, de asemenea coincid declarațiile acestora ce ține și de leziunile de pe mâini depistate la Moraru V., astfel bănuțul a declarat că la lovit cu fierul de călcat peste mâini, iar medicul-legist a susținut că aceste leziuni nu sunt caracteristice faptului că ultimul ar fi lovit cu pumnul pe cineva, dar sunt caracteristice autoapărării sau că a fost lovit cu careva obiecte contondente (f.d. 167-168 v. 3);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 179 din 20 mai 2013, prin care s-a constatat că Bujor G. prezintă excoriație pe degetul I al mâinii stîngi și o plagă tăiată la degetul II al mâinii stîngi la același nivel al falangelor proximale ce s-au produs prin mecanism de alunecare cu obiect cu o suprafață tăietoare (posibil cuțit) și pot data cu 21 aprilie 2013. Asemenea leziuni corporale cel mai des se produc în rezultatul lovirii cu obiect înțepător-tăietor (cuțit) și alunecării mâinii de pe mânerul cuțitului ca rezultat al opririi lamei (f.d. 88 v. 2);

- declarațiile martorilor Grosu D. și Lipa V., care au declarat că la data de 21 aprilie 2013 pînă a ieși Bujor G. din casa lui Lipa V. nu au văzut să fi avut careva tăieturi la mînă; de asemenea martorul Lipa V., a m-ai declarat că în seara de 21 aprilie 2013, Bujor G. și Moraru V. au ieșit din casa și au plecat împreună (f.d. 36, 41-46 v. 3);

- procesul-verbal de percheziție din 23 aprilie 2013, acțiune în rezultatul căreia la domiciliul lui Bujor Ghenadie, care este tatăl inculpatului, a fost ridicat un ștergar pe care se observă urme neuniforme de pete de culoare brună roșatică asemănătoare cu sîngele (f.d. 50-53 v. 2), astfel proba în cauză coroborează cu raportul de expertiză medico-legală nr. 583 din 07 iunie 2013, prin care s-a constatat că în porțiunile din urmele de pe ștergar a fost găsit sînge de om, la stabilirea apartenenței de grupă a căruia a fost depistat numai antigenul H, fapt ce admite posibilitatea provenienței lui de la Moraru V. sau de la Lipa I. (de la fiecare aparte sau în amestec). Prezența în aceste urme a sîngelui inculpatului se exclude (f.d. 99-103, v. 2).

Instanța de recurs conchide că toate aceste probe coroborează între ele și indică direct la Bujor G. că a comis infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, astfel detaliile descrise de Bujor G. la audierea sa în calitate de bănuț precum și în cadrul verificării declarațiilor la locul comiterii infracțiunii sunt în concordanță cu circumstanțele depistate la locul săvîrșirii crimei, iar declarațiile inițiale despre loviturile aplicate lui Moraru V., corespund leziunilor corporale depistate pe corpul ultimului.

Tot la acest capitol, Colegiul consideră nefondate și argumentele avocatului precum că, instanța de apel nu s-a expus referitor la faptul că pe toate obiectele ridicate de la locul infracțiunii nu au fost depistate careva urme biologice ce ar confirma faptul că anume Bujor G. le-a lăsat, de asemenea nu s-au întreprins careva măsuri legale de a depista aceste urme și proveniența lor, toate probele acuzatorului

de stat, bazându-se doar pe depozitiile lui Bujor G. în calitate de bănuțit, învinuit și inculpat, iar alte probe ce ar indica direct sau indirect la acțiunile ultimului îndreptate spre omorul cu o deosebită cruzime a lui Moraru V. nu au fost prezentate instanței. Astfel, cu toate că instanța de apel nu s-a expus asupra acestor motive, Colegiul penal consideră că aceasta nu poate răsturna soluția adoptată în prezenta speță, dat fiind faptul că argumentul în cauză a fost combătut prin cercetarea probelor scrise de către instanța de apel (f.d. 30 v. 4), care incontestabil dovedesc vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate și care au fost cercetate amănunțit și în argumentul apărătorului expus mai sus. Astfel conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multiaspectual cît în textul sentinței, atît și în textul deciziei instanței de apel, iar temeuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală, mai mult ca atît, nici partea apărării nu invocă ilegalitatea obținerii cărorva probe pe parcursul procesului penal.

Cu referire la faptul că la momentul reținerii și interogării lui Bujor G. nu i-a fost explicat dreptul de a refuza să dea declarații și de a participa la reconstituirea faptelor la locul infracțiunii, fiind tratat inuman, avînd o vîrstă minoră și o situație materială precară, instanța de recurs menționează că asupra acestui fapt s-a expus motivat instanța de apel în decizia sa, care a indicat că „*inculpatului i-a fost înmînat procesul-verbal de comunicare a drepturilor semnat de reprezentantul legal*”(f.d. 31 v. 4), de asemenea Colegiul penal reține că la pct. 10) și 11) a acestui proces verbal sunt prevăzute drepturile bănuțitului de a face declarații, de a refuza să le facă și de a participa la efectuarea acțiunilor procesuale de unul singur sau fiind asistat de apărător, la solicitarea sa, ori să refuze de a participa la ele (f.d. 133 v. 2), mai mult ca atît în procesul-verbal de reținere a lui Bujor G. din 23 aprilie 2013, semnat de către acesta, reprezentantul legal și apărător, se menționează că ultimului i-au fost aduse la cunoștință și explicate drepturile bănuțitului prevăzute la art. 64 din Codul de procedură penală (f.d. 129 v. 2). De asemenea, instanța de recurs consideră că instanța de apel just a respins și argumentul inculpatului precum că a fost tratat inuman, deoarece acest fapt a fost verificat, astfel la data de 15 iulie 2013 a fost emisă ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale pe faptul maltratării lui Bujor G. de către colaboratorii de poliție (f.d. 88-90 v. 3). Totodată, la momentul audierii lui Bujor G. în calitate de bănuțit (f.d. 130-132 v. 2), ultimul personal a indicat că nu a fost influențat de nimeni și față de el nu a fost aplicată forța fizică.

Referitor la critica recurentului, precum că conform procesului-verbal de examinare a locului infracțiunii, s-au constatat mai multe versiuni de comitere a infracțiunii menționate și anume comiterea infracțiunii cu scop de tîlhărie, iar altă versiune fiind comiterea infracțiunii de către mai multe persoane, astfel consideră mai credibilă versiunea indicată de Bujor G. expusă în apărarea sa, precum că infracțiunea a fost comisă de un grup de mai multe persoane care aveau scopul de a însuși presupușii bani aduși de Moraru V. din străinătate, Colegiul penal o consideră declarativă, deoarece în procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23 aprilie 2013, nu sunt indicate versiunile de comitere a infracțiunii, dar sunt descrise amănunțit faptele constatate la locul săvârșirii infracțiunii, în urma cercetării

cadavrului lui Moraru V. și a obiectelor descoperite ce au constituit drept corpuri delictive. Astfel, procesul-verbal de cercetare la fața locului a servit drept mijloc de probă, în baza căruia organul de urmărire penală a stabilit circumstanțele comiterii infracțiunii și alte circumstanțe ce au importanță pentru cauză, ce confirmă faptul comiterii de către Bujor G. a infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal.

Subsidiar, în ce privește motivul precum că nu este logică acuzarea că toate loviturile depistate la victimă au fost produse de Bujor G. de unul singur, fiind aplicate cu diferite obiecte și într-un număr foarte mare, deoarece inculpatul nu putea aplica concomitent lovituri cu șurubelnița, cuțitele, furculița, fierul de călcat, fiind fizic în imposibilitate de a le efectua, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat, deoarece conform faptei constatate de instanțele de fond și descrisă în pct. 2 al prezentei decizii, este clar relatat modul comiterii infracțiunii și consecutivitatea aplicării loviturilor de către Bujor G. lui Moraru V., mai mult ca atât aplicarea loviturilor de către inculpat cu obiectele indicate se confirmă și prin declarațiile ultimului din data de 23 aprilie 2013, date la audierea în calitate de bănuit (f.d. 130-132 v. 2), care sunt adevărate și prin procesul verbal de verificare a declarațiilor ultimului la locul comiterii infracțiunii din 23 aprilie 2013, (f.d. 134-143 v. 2) în cadrul cărei acțiuni, Bujor G., benevol și fără a fi influențat de cineva în prezența apărătorului, reprezentantului legal și pedagogului a arătat masa de pe care a luat fierul de călcat și l-a lovit pe Moraru V. peste mîna în care ținea cuțitul precum și în regiunea capului, masa de lângă fereastră de unde a luat șurubelnița și modul în care a aplicat cu aceasta lovituri lui Moraru V. în spate, a arătat camera mică de după sobă și poziția în care stătea Moraru V. cînd l-a lovit cu cuțitul în abdomen și modul în care l-a tăiat pe ultimul în regiunea gîtului.

Astfel, instanța de recurs concluzionează că declarațiile date de către Bujor G. în calitate de bănuit la data de 23 aprilie 2013 și respectiv cele date la locul comiterii infracțiunii, au fost făcute mai aproape de comiterea infracțiunii imputate inculpatului, iar evenimentele ce s-au produs au fost mai recente, ceea ce presupune o sinceritate mai vădită în astfel de situații, în raport cu declarațiile date ulterior de către inculpat.

Cu privire la argumentele apărătorului precum că în fața instanței de apel, inculpatul Bujor G. nu a susținut declarațiile date în prima instanță, pe care și s-a bazat de fapt sentința de condamnare, însă necătînd la acest fapt instanța de apel a menținut fără modificări soluția adoptată de aceasta, Colegiul penal menționează că în conformitate cu art. 66 alin. (2) pct. 9) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul să dea explicații cu privire la învinuirea ce i se aduce sau să refuze să le dea. Astfel, faptul că inculpatul nu a susținut declarațiile date în prima instanță, Colegiul consideră că nu a influențat într-un mod oarecare soluția adoptată de instanța de apel, prin care a menținut hotărîrea primei instanțe, deoarece la baza acesteia, pe lângă declarațiile inculpatului a stat multitudinea de probe administrate și cercetate în ședințele instanțelor de fond, ce confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului Bujor G. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal,

precum și prezența elementelor acestei infracțiuni, în acțiunile săvârșite de către inculpat.

Rezumând cele menționate mai sus, Colegiul apreciază că situația de fapt a fost stabilită de prima instanță și de apel în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat, încadrarea juridică dată faptelor este justă și corespunde situației de fapt reținute, în mod corect apreciind că sunt îndeplinite în cauză condițiile tragerii la răspundere penală a inculpatului sub aspectul infracțiunii reținute în sarcina lui.

La acest capitol, Colegiul specifică și jurisprudența CtEDO, care evidențiază că, deși articolul 6 § 1 CEDO obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument în parte (*cauza Van de Hurk versus the Netherlands, și Burg versus France*). Modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (*cauza Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain*). Situație, ce în opinia Colegiului penal este prezentă în cazul dat, iar argumentele invocate de autorul recursului în sensul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu sunt suficiente pentru a răsturna în prezenta speță, hotărârea de condamnare adoptată în privința inculpatului.

Instanța de recurs consideră că, în prezenta speță nu și-a găsit confirmarea nici temeiul pentru recurs semnalat de către apărătorul Prepelița N. și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în ce privește individualizarea pedepsei, precum că pedeapsa stabilită inculpatului de instanțele de fond în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, este prea aspră, urmînd a-i fi aplicată o pedeapsă mai blîndă.

La acest capitol, în viziunea Colegiului în cazul supus examinării nu persistă temeiul de casare invocat, iar pedeapsa stabilită de către instanțele de fond este în limitele legii, luînd în considerație criteriile generale de individualizare prevăzute în art. 75 Cod penal, nefiind constatate careva încălcări ale drepturilor inculpatului, căruia i-a fost stabilită o pedeapsă echitabilă, iar termenul pedepsei stabilite va duce la corectarea și reeducarea acestuia, luînd în considerație scopul pedepsei penale prevăzut în art. 61 Cod penal.

Lecturînd hotărîrea primei instanțe, menținută și de instanța de apel, Colegiul atestă că, s-a ținut cont de personalitatea inculpatului care se caracterizează negativ, de faptul că infracțiunile săvârșite de inculpat se atribuie la categoria celor mai puțin grave, grave și excepțional de grave, în calitate de circumstanță atenuantă a fost stabilită comiterea infracțiunilor de către un minor, iar circumstanțe agravante nu au fost constatate.

Referitor la critica recurentului precum că pe capătul de învinuire a lui Bujor G. în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră, deoarece fapta a fost comisă de inculpat în scopul însușirii produselor alimentare, fiind minor și din familie vulnerabilă, mai mult ca atît, ultimul s-a căit sincer, a participat activ la efectuarea acțiunilor de urmărire penală pe acest episod, anterior nu a fost condamnat, astfel fiind solicitată aplicarea unei pedepse mai blînde, instanța i-a stabilit pedeapsa cea mai aspră - 2 ani închisoare, fără a fi luate în

considerație toate circumstanțele comiterii infracțiunii, motivele și scopul acesteia, Colegiul, o consideră nefondată. Astfel, referitor la argumentul precum că inculpatul este dintr-o familie social vulnerabilă și a comis fapta în scopul însușirii produselor alimentare, instanța de recurs reține că din materialele cauzei se constată că inculpatul, de fapt a sustras mai multe băuturi alcoolice, țigări și alte produse de uz casnic, decît produse alimentare.

Astfel, instanțele de fond la aplicarea pedepsei inculpatului Bujor G. în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, au ținut cont de circumstanțele cauzei, dar și de prevederile art. 75 alin. (2) Cod penal, astfel, constatîndu-se prezența cazului cînd se aplică o pedeapsă mai aspră, din categoria celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii și anume pedeapsa cu închisoarea, deoarece o pedeapsă mai blîndă, prevăzută de norma articolului incriminat, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. De asemenea, instanțele de fond la aplicarea pedepsei prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, au ținut cont și de prevederile art. 70 alin. (3) Cod penal, stabilindu-i corect inculpatului pedeapsa de 2 ani închisoare, reducînd jumătate din maximul pedepsei cu închisoarea prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvîrșită.

În același timp, Colegiul penal reține că instanțele de fond, just au ținut cont și de prevederile art. 70 alin. (4) Cod penal, stabilindu-i inculpatului prin cumul parțial al pedepselor aplicate, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pedeapsa definitivă 12 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, pedeapsă ce a fost individualizată corect și în așa fel încât persoana vinovată să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, precum și extirparea scopurilor negative din conștiința inculpatului, iar aplicarea unei pedepse mai blînde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Prin urmare, pedeapsa stabilită inculpatului răspunde atît principiului proporționalității, cît și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea acestuia, cît și a altor persoane.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanțele de judecată au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și i-au stabilit corect inculpatului pedeapsa cu închisoare, ceea ce duce la concluzia privind neconfirmarea temeiului de recurs stipulat de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod penal, în cazul dat.

Din considerentele menționate, se impune soluția de respingere ca inadmisibil a recursului declarat de către avocatul Prepelița N. în numele inculpatului Bujor G.

8.2 Referitor la recursul declarat de avocatul Malanciuc Radu în numele succesorului părții vătămate Morari Lilia.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată se remarcă că, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din dispozițiile art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel în ce privește latura civilă, iar erorile admise în această parte nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Din materialele cauzei, Colegiul atestă faptul că, prima instanță judecând prezenta cauză penală, prin sentința sa a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de succesorul victimei Morari L., urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Avocatul Malanciuc R. în numele succesului părții vătămate Morari L., nefiind de acord cu soluția primei instanțe a contestat-o cu apel, inclusiv și în partea civilă, solicitând admiterea acțiunii civile cu încasarea prejudiciului material și moral indicat în această acțiune, deoarece în opinia sa, în prima instanță au fost prezentate probe suficiente pentru a fi încasat atât prejudiciul material cât și moral, asupra cărora neîntemeiat nu s-a expus instanța de fond.

Analizând textul deciziei instanței de apel, Colegiul constată că, apelul în cauză a fost respins ca nefondat, deoarece această instanță a considerat juste concluziile primei instanțe, inclusiv și în partea admiterii în principiu a acțiunii civile, dat fiind faptul că la materialele cauzei lipsesc probe ce ar confirma cuantumul prejudiciilor solicitate. Însă, în opinia Colegiului penal lărgit aceste concluzii ale instanței de apel nu sunt motivate suficient și contravin lucrărilor dosarului și prevederilor legale, fiind stabilite eronat faptele, prin neluarea în considerare a probelor ce le confirmă, astfel nefiind examinat fondul apelului, fiind incident temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume când instanța de apel nu s-

a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței.

Așadar, Colegiul consideră că concluziile instanței de apel, precum și a primei instanțe, în ce privește latura civilă, sânt în contradicție cu prevederile art. 387 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, care stipulează că, o dată cu pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge și numai în cazul excepțional când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amânată examinarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

În prezenta speță, potrivit materialelor cauzei, Morari L., prin ordonanța din 29 aprilie 2013 a fost recunoscută în calitate de succesori al părții vătămate Moraru V. (f.d. 56 v. 2), de asemenea în cadrul ședinței de judecată din data de 10 decembrie 2013, avocatul Malanciuc R. în numele succesorului părții vătămate Morari L., a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material în sumă de 80.000 lei și moral în sumă de 500.000 lei, anexând biletele electronice de avion, în care este indicat prețul acestora și copia pașaportului (f.d. 65-72 v. 3). Astfel, acțiunea civilă cu probele anexate au fost admise spre examinare prin încheierea protocolară a primei instanțe (f.d. 76 v. 3). Totodată, Colegiul atestă potrivit procesului verbal al ședinței de judecată (f.d. 169-170 v. 3), că în cadrul dezbaterilor judiciare, avocatul Malanciuc R. în numele succesorului părții vătămate Morari L., a specificat că solicită încasarea din contul inculpatului prejudiciului material în sumă de 80.000 lei și moral în sumă de 500.000 lei, fapt invocat și în discursul procurorului (f.d. 181 verso v. 3).

Instanța de recurs consideră că, în cazul dat, ambele instanțe de judecată ierarhic inferioare, având la dispoziție o sumă exactă solicitată de către succesorul părții vătămate, ca prejudiciu material cauzat prin infracțiunea săvârșită de către inculpatul Bujor G., fără careva temeiuri legale, nu au soluționat acțiunea civilă în fond, admițând-o însă în principiu. La acest capitol, Colegiul penal menționează că, în cazul în care prima instanță, precum și instanța de apel, constatând că nu au fost anexate suficiente dovezi în confirmarea integrală a mărimii pagubei materiale în sumă de 80.000 lei, urmau să se expună în limita probelor prezentate de partea civilă, pronunțând o soluție în conformitate cu cele menționate la alin. (1) art. 387 Cod de procedură penală, iar ce ține de restul prejudiciului material solicitat de partea civilă și neprobat, instanțele de judecată puteau să se limiteze la admiterea acestuia în principiu.

Totodată, Colegiul largit consideră pripite concluziile instanței de apel, precum că prejudiciul moral nu a fost motivat de către partea vătămată și imposibil de a-l stabili. La acest capitol, instanța de recurs notează că, în temeiul art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea

poate aduce satisfacerea persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În susținerea celor enunțate, instanța de recurs menționează și jurisprudența CtEDO, *cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003)*, unde Curtea a statuat, în principiu, că „atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”. Învederând aceste considerente ale instanței europene, Colegiul penal evidențiază că, în această speță victima a solicitat repararea prejudiciului în mod expres, însă atât prima instanță, cât și instanța de apel nu s-au expus în hotărârile adoptate în privința încasării ori respingerii daunei atât materiale cât și morale, solicitate de către partea vătămată pentru a fi încasate.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit statuează că, erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul și pentru a nu admite astfel încălcarea prevederilor procesual penale.

În asemenea condiții, instanța de recurs consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată în latura civilă din motivul nesoluționării fondului apelului în această parte și prezenței erorii grave de fapt, cu dispunerea rejudecării cauzei în latura civilă de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei Curtea de Apel Bălți urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture eroare comisă de către instanța de fond, privind nesoluționarea acțiunii civile, cu expunerea asupra prejudiciului material și moral cauzat; să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs în ce privește latura civilă; să verifice și să aprecieze profund probele prezentate instanței în susținerea recuperării prejudiciului material și moral, în strictă conformitate cu cerințele legii; să le dea apreciere convenită în ansamblu, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate în ce privește latura civilă; să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Prepelița Nicolai în numele inculpatului Bujor Gheorghe.

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Malanciuc Radu în numele succesorului părții vătămate Morari Lilia, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 iulie 2015 în cauza penală privindu-l pe **Bujor Gheorghe Ghenadii**, în latura civilă și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă în partea respingerii recursului și nu se supune căilor de atac în partea rejudecării cauzei.

Decizia motivată pronunțată la data de 08 decembrie 2015.

Președinte	Gordilă Nicolae
Judecător	Covalenco Elena
Judecător	Diaconu Iurie
Judecător	Catan Liliana
Judecător	Guzun Ion